

# Sekvenční intervaly spolehlivosti dané délky

Terézia Hatalová    Tomáš Kremla

25. března 2025

Nechť  $\{X_i\}_{i=1}^{\infty}$  je posloupnost iid n. veličin z rozdělení s hustotou  $f(x; \theta)$ ,  $\theta \in (\underline{\theta}, \bar{\theta})$ . Ať  $L_n, U_n$  jsou statistiky s následujícími vlastnostmi:

- (i)  $L_n = L_n(X_1, \dots, X_n) < U_n = U_n(X_1, \dots, X_n)$ , s.j.,  $\forall n \in \mathbb{N}$
- (ii)  $\exists A > 0 : \sqrt{n}(U_n - L_n) \longrightarrow 2 u_{1-\alpha/2} A$ , s.j. pro  $n \rightarrow \infty$ ,
- (iii)  $\sqrt{n}(U_n - \theta) - Z_n A - u_{1-\alpha/2} A \longrightarrow 0$ , s.j. pro  $n \rightarrow \infty$ ,

kde  $Z_n$  je standardizovaný součet iid náhodných veličin s konečným druhým momentem.

Ať  $d > 0$ , definujme nyní pravidlo pro ukončení výběru následovně:

$$N(d) = \min\{n; U_n - L_n \leq 2d\}.$$

Přidejme předpoklad:

(iv) Náhodné veličiny  $\{N(d)d^2; d > 0\}$  jsou stejnoměrně integrovatelné.

Za hledaný sekvenční interval spolehlivosti vezmeme:

$$(L_{N(d)}, U_{N(d)}).$$

## Věta

Nechť platí předchozí předpoklady, potom

- (a) pro všechna  $d > 0$  platí  $N(d) < +\infty$  s.j. a  $\mathbb{E} N(d) < +\infty$ .  
Dále  $N(d)$  je nerostoucí funkce  $d$  s.j.,  $\lim_{d \rightarrow 0} N(d) = +\infty$  s.j.  
a

$$\lim_{d \rightarrow 0} \mathbb{E} N(d) = +\infty$$

- (b)  $\lim_{d \rightarrow 0} N(d)d^2 = u_{1-\alpha/2}^2 A^2$  s.j.,

$$\lim_{d \rightarrow 0} \mathbb{E} N(d)d^2 = u_{1-\alpha/2}^2 A^2$$

- (c)  $\lim_{d \rightarrow 0} P(L_{N(d)} \leq \theta \leq U_{N(d)}) = 1 - \alpha$ .

# Príklad - Normálne rozdelenie

Nech  $\{X_i\}_{i=1}^{\infty}$  je postoupnosť iid n. veličín z  $N(\mu, \sigma^2)$  pre  $\mu, \sigma^2$  neznáme. Chceme interval spoľahlivosti pre  $\mu$  dĺžky  $2d$ ,  $d > 0$  s pravdepodobnosťou pokrytia  $1 - \alpha$ . Uvažujme:

$$L_n = \bar{X}_n - \frac{S_n u_{1-\alpha/2}}{\sqrt{n}}, \quad U_n = \bar{X}_n + \frac{S_n u_{1-\alpha/2}}{\sqrt{n}},$$

kde

$$\bar{X}_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i, \quad S_n^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X}_n)^2 + \frac{1}{n}.$$

## Príklad - Normálne rozdelenie

Definujeme rozhodovacie pravidlo pre ukončenie výberu ako

$$N(d) = \min\left\{n; \frac{S_n u_{1-\alpha/2}}{\sqrt{n}} \leq d\right\}.$$

Dostávame požadovaný sekvenčný interval spoľahlivosti tvaru

$$\left( \bar{X}_{N(d)} - \frac{S_{N(d)} u_{1-\alpha/2}}{\sqrt{N(d)}}, \bar{X}_{N(d)} + \frac{S_{N(d)} u_{1-\alpha/2}}{\sqrt{N(d)}} \right).$$

# (Ne)optimalita CI při nesequenčním přístupu

Nechť  $\mathbb{X} = (X_i)_{i=1}^n$  jsou náhodné veličiny se sdruženou hustotou

$$\sigma^{-n} f\left(\frac{x_1 - \mu}{\sigma}, \dots, \frac{x_n - \mu}{\sigma}\right),$$

kde  $\mu \in \mathbb{R}$  a  $\sigma > 0$  jsou neznámé parametry. Chceme ukázat, že neexistuje interval spolehlivosti  $S(\mathbb{x})$  pro  $\mu$  splňující:

- (a)  $\mathbb{P}_{\mu, \sigma}(S(\mathbb{X}) \ni \mu) \geq 1 - \alpha$  pro  $\forall \mu \in \mathbb{R}$  a  $\sigma > 0$ ,
  - (b)  $\text{diam}(S(\mathbb{x})) < 2d$  pro  $\forall \mathbb{x} \in \mathbb{R}^n$ ,
- pro fixní  $d > 0$  a  $\alpha \in (0, 1)$ .

# Steinova procedúra

Nech  $\{X_i\}_{i=1}^{\infty}$  je postoupnosť iid n. veličín z  $N(\mu, \sigma^2)$  pre  $\mu, \sigma^2$  neznáme. Chceme interval spoľahlivosti pre  $\mu$  dĺžky  $2d$ ,  $d > 0$  s pravdepodobnosťou pokrytia  $1 - \alpha$ .

## Prvý krok

- (1) vezmime počiatočný výber s rozsahom  $n_0$ :  $X_1, \dots, X_{n_0}$ ,  
 $\bar{X}_0 = \frac{1}{n_0} \sum_{i=1}^{n_0} X_i$  a  $S_0^2 = \frac{1}{n_0-1} \sum_{i=1}^{n_0} (X_i - \bar{X}_0)^2$
- (2)  $N = \max\{n_0 + 1, \lfloor \frac{S_0^2}{z} \rfloor + 1\}$
- (3) vezmime  $a_0, a_{n_0+1}, \dots, a_N$  tak, že platí

$$a_0 + \sum_{k=n_0+1}^N a_k = 1, \quad (1)$$

$$\frac{a_0^2}{n_0} + \sum_{k=n_0+1}^N a_k^2 = \frac{z}{S_0^2}. \quad (2)$$



## Druhý krok

- (1) Pre jednoznačnosť predpokladajme napríklad
$$a_{n_0+1} = \dots = a_N,$$
- (2) vezmime náhodný výber s rozsahom  $N - n_0$ :  $X_{n_0+1}, \dots, X_N$ ,
- (3) uvažujme štatistiku

$$I_N = a_0 \bar{X}_0 + \sum_{k=n_0+1}^N a_k X_k. \quad (3)$$

## Veta

Nech  $I_N$  definovaná ako (3), potom  $z^{-1/2}(I_N - \mu)$  má  $t_{n_0-1}$  rozdelenie. Ďalej platí

$$\mathbb{P} \left[ -z^{1/2} t_{n_0-1} \left( 1 - \frac{\alpha}{2} \right) < I_N - \mu < z^{1/2} t_{n_0-1} \left( 1 - \frac{\alpha}{2} \right) \right] = 1 - \alpha.$$

Ak z zvolíme tak, aby  $-z^{1/2} t_{n_0-1} (1 - \frac{\alpha}{2}) = d$ , dostávame interval spoľahlivosti pre  $\mu$  s pravdepodobnosťou pokrytia  $1 - \alpha$  ( $I_N - d, I_N + d$ ) požadovanej dĺžky  $2d$ .